

KÜLÖNFÉLÉK.

Felolvasás az Országos Erdészeti Egyesületben. Mult hó 15-én *Káán* Károly m. kir. erdőtanácsos az Országos Erdészeti Egyesületben felolvasta *Decrett József élete és erdőgazdasági tevékenysége* című gazdaságtörténeti tanulmányát, amelyet olvasóink előző füzetünkéből már ismernek. A felolvasást, amely a régmultakra érdekes fényt vetett, az Országos Erdészeti Egyesület nagytermét megtöltő hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatta. Ott volt az elnöklő dr. *Bedő* Albert alelnökön kívül *Bartóky* József államtitkár, *Horváth* Sándor, *Rónay* Antal, *Lászlóffy* Gábor, *Csik* Imre, *Téglás* Károly miniszteri tanácsosok, *Nagy* Károly, *Arató* Gyula, *Pécs* Kálmán, *Nagy* Vincze, *Kócsy* János, *Gyöngyössi* Gyula és *Schmidt* Károly főerdőtanácsosok stb. A termet *Decrett* József olajfestményü arczképe díszítette, övezve azon jegenyefenyvesek ágaiból font koszorúval, amelyek az ő idejében telepítettek az óhegyi völgyben (*Zólyom* m.). A felolvasást a *Schuller*-féle vendéglő téli kertjében vacsora követte, amelyen mintegy 75-en vettek részt s amely a leglelkesebb hangulatban folyt le.

A kopár-, futóhomokos és vizmosásos területeken teljesített erdősitések állami segélyezése. A m. kir. földművelésügyi miniszter az évről-évre szokásos módon azokat az anyagilag szorultabb helyzetben levő birtokosokat, akik közgazdasági érdekből befásítandó kopár-, futóhomokos s vizmosásos területeken az 1911. év folyamán sikeresen erdősitettek, állami pénzsegélyben részesítette.

Összesen 904 birtokos részére mintegy 3605 kat. hold kiterjedésű kopárterületen teljesített erdősités után 127.038 korona állami pénzsegély utalványoztatott ki.

Ezen állami pénzsegély kiosztása az alábbi módozatok mellett történt:

A mult év elején kiutalványozott 364 birtokos részére 13046 kat. hold kopárterület beerdősítésére 40.713 korona oly feltétellel, hogy az erre különösen rászorult birtokosok a kiutalt államsegélyt a beerdősítés sikeres teljesítésének a kezelő m. kir. erdőtitst részéről történt igazolása után azonnal felvehették.

Hasonlóképen a múlt év elején 258 birtokos részére 1427·3 kat. hold beerdősítésére 65.354 korona utalványoztatott ki közvetlenül az illető kezelő erdőtiszt kezéhez abból a célból, hogy ezek az erdősítések a kezelő erdőtiszt közvetlen vezetése és felügyelete mellett foganatosíttassanak.

Végül a folyó év elején 20.971 korona pénzsegély osztatott ki utólagosan 282 olyan birtokos között, kik az 1911. év folyamán 873·6 kat. hold kiterjedésű kopárterületet önként sikerrel beerdősítettek s akiknek az államsegély adományozása az erdősítések sikeres létesítése esetére már az 1911. év elején kilátásba helyeztetett.

Óriási szlavóniai tölgytörzs. Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület tagjainak figyelmét múlt évi szeptember hó 13-án a szávamenti világhírű tölgyesek Boljkovo nevű, még az 1909. évben értékesített vágásában egy gyönyörű, teljesen ágztiszta, gyertyaegyes, rendkívül magas tölgytörzs kötötte le s tárgya volt rendkívüli érdeklődésüknek és bámulatuknak.

Erről a tölgytörzsről ezen alkalommal megállapított, hogy mellmagassági átmérője 118 *cm* és összes magassága mintegy 42 *m*, a műfa hosszát pedig 30 *m*-re becsülték.

A szóban levő tölgyóriás, amely századokon keresztül dacolt az idő viharával és viszontagságaival, e napokban került fejsze alá.

Azt hiszem, nem lesz érdektelen, ha a szóban levő tölgyóriásból kikerült fűrészrönköknek méreteit emlékül ide feljegyzem, annak bizonyítására is, hogy a világhírű szlavóniai koros tölgyeseknek e világon párja nem volt s többé nem is lesz.

A tölgyóriásból három fűrészrönkö került ki és pedig:

Egy elsőosztályu 27 *m* hosszú fűrészrönkö teljesen ágztiszta és hiba nélkül a következő méterenkénti hosszban vett vastagsági méretekkel és pedig 109, 108, 101, 97, 94, 93, 91, 90, 90, 87, 87, 85, 84, 82, 80, 79, 78, 76, 76, 75, 75, 75, 73, 70, 67 és 67 *cm*.

A tölgy törzséből kikerült ezen elsőosztályu fűrészrönkön kívül volt a törzsnek egész fent két még fűrészrönköre alkalmas ága, amelyekből egy 9 *m* és egy 6 *m* hosszú másodosztályu fűrészrönkö került ki, az elsőnek méterenkénti hosszban vett vastagsági méretei 52, 48, 47, 46, 40, 37, 36 és 34 *cm* és a másodiknak 48, 46, 41, 37, 36 és 34 *cm*.

A 27 m hosszú I. osztályu fűrészrönkönek köbtartalma ezek szerint 15369 m³.

A 9 m hosszú rönkönek 1336 m³ és a 6 m hosszú rönkönek 0779 s az egész törzs műfára alkalmas részeinek fatömege tehát 17484 m³, értéke a legközelebbi vasuti állomásra kiszállítva m³-enként 140 korona eladási árt véve alapul, összesen 2447 korona 76 fillér.

Tanninfa vagy tüzifa nincsen, mert a csekély ágfa kis forgácsokra foszlott széjjel a nagy óriás döntésekor, amely eséstől az egész környék visszhangzott.

A 27 m hosszú elsőosztályu fűrészrönköt a vevő ily hosszban az erdőből nem fogja kiszállítani, mert ily hosszú fűrészanyagra kereslet nincsen, hanem a rönköt az erdőben két rönköre a keresett hosszakban szétfűrészeli és két rönkö gyanánt nyers állapotban valamelyik tölgyfával kereskedő külföldi cégnek adja el.

(Bokor Róbert.)

A Magyar Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesülete közgyűlését márczius hó 15-én tartotta Bedő Albert dr. elnöklete alatt. A közgyűlés elé terjesztett jelentésből a következőket emeljük ki: Az egyesület felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907. évi III. t.-cz. 8. §-ban körülírt kisajátítási jognak kiterjesztése érdekében oly értelemben, hogy a kisajátítási jog ne csak a gyári, mező- és erdőgazdasági célokra szolgáló iparvágányokra, sodronypályákra, világítási vagy erőátviteli és csővezetékekre terjedjen ki, hanem az ipartelepek, nevezetesen fűrészművek és rakodók, valamint munkáslakházak céljaira szükségelt területek is legyenek kisajátítás útján megszerezhetők. Mellesleg megjegyezzük, hogy ugyanezzel a kérelemmel az Országos Erdészeti Egyesület már 1900-ban fordult a kormányhoz.

Tiltakozott az egyesület egyes adó kivető bizottságok azon eljárása ellen, hogy a fatermelők és kereskedők III. oszt. kereset-adójának meghatározásánál a fűrésztelepek üzleti eredménye után is külön III. oszt. kereseti adót vetettek ki.

Foglalkoznia kellett az egyesületnek ismét a Romániában meglepedett magyar faiparosok érdekeivel is, amennyiben a román kormány újból oly törvényt kívánt hozni, amely a Romániában termelt fűrészelt, faragott vagy hasított tölgyfát 100 kg-ként

8 franknyi, vagonként tehát 800 franknyi kiviteli vámmal terhelve volna. Az egyesület felterjesztésére megindult diplomáciai akció teljes sikerre vezetett, amennyiben a már megletelepült fatermelő vállalatok ezen törvényjavaslat hatálya alól kivonattak.

Foglalkozott az egyesület továbbá a magyar államvasutak mizériáival, sürgette a budapesti pályaudvarok rendezését és követelte, hogy a fatermelő állomásokról csupán a fa elszállítására szolgáló zárt tehervonatok közlekedjenek, a tűzifa szállítására pedig január 1-től május 31-ig 10⁰/₀-os díjkedvezmény engedélyeztessék.

Eredménytelen volt az egyesületnek a tölgytalpfák átvétele iránt a kereskedelemügyi kormányhoz intézett beadványa.

Kérte az egyesület, hogy tutajosok a visszautazásnál már akkor is fél III-ad osztályu menetdíjat fizessenek, ha csak ketten utaznak vissza. Most ez a kedvezmény csak öt munkás utazása esetén áll fenn.

Foglalkozott az egyesület még a munkásbiztosításnak a törvény hiányos rendelkezései és a bírói gyakorlat és közigazgatásunk lassúsága által egyaránt zavaros és összekuszált ügyével, továbbá a hadseregszállítások és a saját kebelében felállítandó választott bíróság kérdésével.

Az erdészeti főiskola állattani gyűjteményét e helyen legutóbb „szegényes“-nek mondtam. Kötelességem e kritikámat ugyan ezen helyen az igazságnak megfelelően módosítás alá vetni.

Időközben ugyanis alkalmam volt a nevezett állattani gyűjteményt szemügyre vennem és örömmel konstatálhattam, hogy tizesztendő alatt e gyűjtemény hatalmasat fejlődött!

Barthos Gyula.



VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Kérjük az uradalmak t. vezetésegeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Szalai* Ernő közalapítványi erdőtanácsost közalapítványi főerdőtanácsossá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1912. évi márczius 15-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF ZICHY JÁNOS s. k.

A Személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbizott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Szeitler* Ferencz uradalmi főerdésznek, sok évi hű szolgálata elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozom.

Kelt Bécsben, 1912. évi február 28-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY s. k.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Horvát* Béla m. kir. erdőtanácsost, sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatainak elismerése mellett — saját kérelmére — állandó nyugalomba helyezte.

Változások és kitüntetések a Coburg hercegi erdészeti tisztikarnál:

Fülöp Szász Coburg Gothai herceg *Gál* Lajos ebenthali erdőhivatali főnököt I. o. erdőmesterré, *Szénássy* Béla erdőrendezősségi főnököt főerdőmérnöké, *Holéczy* Gusztáv, *Szontagh* Andor, *Podhradszky* Pál erdőmérnököket főerdőmérnökökké, jelenlegi állomáshelyeik megtartása mellett nevezte ki. Továbbá áthelyezte *Szontagh* Andor főerdőmérnököt Nagyőrözéről a murányi pénztárhoz ellenőrnek, *Lukovich* Attila murányi pénztári ellenőr főerdőmérnököt Nagyőrözére erdőgondnoknak, végül *Buday* Aladár erdőmérnökjelöltet hasonló minőségben a szittnyai erdőhivatalhoz, Szentantálra.

